

Z. K.

Narada w celu pogłębienia współpracy archiwów Akademii Nauk Krajów Socjalistycznych

---

Kwartalnik Historii Nauki i Techniki 10/4, 665-666

1965

Artykuł umieszczony jest w kolekcji cyfrowej Bazhum, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych tworzonej przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego.

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie ze środków specjalnych MNiSW dzięki Wydziałowi Historycznemu Uniwersytetu Warszawskiego.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

komitetu i wiceprzewodniczący Sekcji Historii Nauki Międzynarodowej Unii Historii i Filozofii Nauki A. T. Grigorian; prezes Międzynarodowej Akademii Historii Nauki A. P. Juszkiewicz. W roli gospodarzy wystąpili: przewodniczący Komitetu Historii Nauki i Techniki PAN J. Bukowski oraz kierownik Zakładu Historii Nauki i Techniki PAN B. Suchodolski.

Spotkanie poświęcone było ocenie dotychczasowej współpracy radzieckich i polskich historyków nauki i techniki oraz perspektywom dalszego rozwoju tej współpracy. Pozytywnie oceniono fakt publikowania prac autorów radzieckich i informacji o radzieckim życiu naukowym w wydawnictwach Zakładu Historii Nauki i Techniki PAN, informacji zaś o pracach polskich — w „Woprosach Istorii Jestiestwoznaniija i Tiechniki”, postanawiając dalej rozwijać tę formę współpracy. Postanowiono też nadal wymieniać informacje o rocznych i perspektywicznych planach pracy oraz sprawozdania z wykonania tych planów. Dyskutowano również nad możliwościami zorganizowania wspólnych czy skoordynowanych badań nad określonymi zagadnieniami, np. nad pewnymi problemami historii techniki hutniczej, ponadto — nad celowością urządzania radziecko-polskich roboczych sympozjów naukowych, poświęconych wybranym zagadnieniom ogólniejszego znaczenia, a zwłaszcza metodologicznym i naukoznawczym.

E. O.

NARADA W CELU POGŁĘBIENIA WSPÓŁPRACY ARCHIWÓW AKADEMII NAUK KRAJÓW SOCJALISTYCZNYCH

W czasie XI Międzynarodowego Kongresu Historii Nauki i w związku z jego obradami, w dniach 25—30 sierpnia 1965 r. w Warszawie a następnie w Krakowie odbyło się spotkanie przedstawicieli archiwów akademii nauk krajów obozu socjalistycznego. W spotkaniu wzięli udział kierownicy względnie przedstawiciele archiwów Akademii Nauk ZSRR, Bułgarii, Czechosłowacji, Niemieckiej Republiki Demokratycznej oraz Polski.

Przedyskutowano szeroki wachlarz problemów naukowych i organizacyjnych, stwierdzając daleko idącą zbieżność podstawowych zadań i warunków, w jakich działają wszystkie wymienione archiwa. Równocześnie stwierdzono, że wymiana doświadczeń roboczych oraz wiadomości o osiągnięciach w zakresie rozwiązywania zagadnień naukowych i organizacyjnych jest wciąż niedostateczna. Prace archiwów akademii nauk krajów obozu socjalistycznego przebiegają w sposób pozostawiający wiele do życzenia w zakresie koordynacji wysiłków i informacji o uzyskanych wynikach.

W związku z tym uznano za pilne podjęcie wysiłków w kierunku wprowadzenia koordynacji prac i usprawnienia obiegu informacji o ich rezultatach. Według zgodnego przekonania uczestników narady uzyskanie konkretnych wyników w tym zakresie przyczyni się do szybszego rozwiązywania licznych problemów stojących przed archiwami akademickimi przy mniejszym nakładzie kosztów i sił.

Pierwsze kroki w kierunku usunięcia stwierdzonych niedostatków dotychczasowego stanu rzeczy zainicjowało kilka podjętych konkretnych postanowień. Przed wszystkim uchwalono, by na bazie „Biuletynu Archiwum PAN” utworzyć organ wymiany informacji i doświadczeń roboczych, a od 1966 r. przystąpić do publikowania bibliografii prac archiwów akademii nauk krajów socjalistycznych. W tym kontekście Archiwum PAN zobowiązało się opracować ramowe zasady i wytyczne zestawiania bibliografii i przesłać je uczestnikom narady. Odpowiedni projekt powstał i został rozesłany wszystkim zainteresowanym przed końcem 1965 r.

Następnie ustalono, że poszczególne archiwa, biorące udział w naradzie, w cią-

gu najbliższych lat — przy stałym wykonywaniu swych normalnych obowiązków gromadzenia, opracowywania i udostępniania akt — podejmą badania i skoncentrują wysiłki w celu rozwiązania pewnych najbardziej aktualnych grup problemów metodologicznych i praktycznych.

W tym duchu Archiwum Akademii Nauk ZSRR zobowiązało się wypracować podstawowe zasady gromadzenia materiałów naukowych powstających w toku pracy akademickich placówek naukowych. Archiwum Bułgarskiej Akademii Nauk zajmie się opracowaniem zasad organizowania tematycznych katalogów materiałów, przechowywanych w archiwach akademickich, z myślą o umożliwieniu przyszłego zastosowania środków szybkiej informacji. Archiwum Niemieckiej Akademii Nauk podjęło się dalszej pracy nad metodami gromadzenia materiałów archiwalnych pochodzenia kancelaryjnego. Archiwum PAN wzięło na siebie zadanie sformułowania wytycznych w zakresie zasad techniczno-archiwalnego opracowania szczególnych typów materiałów, wchodzących z reguły w skład spuścizn po uczonych.

Opracowanie wyliczonych tematów powinno być w zasadzie zakończone w ciągu kilku lat najbliższych, z tym, że Archiwum AN ZSRR zakłada, iż badania nad przyjętym przez siebie kręgiem zagadnień zakończy w 1968 r. Przed praktycznym zastosowaniem odpowiednich ustaleń zostaną one przedyskutowane na następnym spotkaniu przedstawicieli archiwów akademickich, które, jak się przewiduje, powinno odbyć się w ZSRR w 1968 r.

Niezależnie od ustaleń tematycznych przyjęto zasadę organizowania stażów roboczych pracowników archiwów na zasadach wymiennych. W rezolucji końcowej zwrócono uwagę na konieczność rozszerzenia planów współpracy na archiwa akademii nauk krajów socjalistycznych nie reprezentowane na spotkaniu.

Wnioski konferencji ujęte w rezolucji końcowej zostały przedstawione władzom odpowiednich akademii nauk, które zaakceptowały je w oficjalnych uchwałach i potwierdzeniach¹. Stwarzają one nową platformę porozumienia i współpracy placówek naukowych, których powołaniem jest organizowanie bazy źródłowej do badań nad dziejami nauki w krajach obozu socjalistycznego, a w szczególności do badań w zakresie historii i organizacji akademickich instytucji macierzystych, z całą złożoną i rozgałęzioną ich problematyką.

Z. K.

PROF. HENRYK BARYCZ CZŁONKIEM MIĘDZYNARODOWEJ AKADEMII HISTORII NAUKI

Polska uzyskała jeszcze jedno miejsce w Międzynarodowej Akademii Historii Nauki. W lecie 1965 r. Akademia bowiem powołała na członka korespondenta prof. dra Henryka Barycza, kierownika Katedry Historii Nauki i Oświaty Uniwersytetu Jagiellońskiego oraz kierownika Zespołu Odrodzenia Zakładu Historii Nauki i Techniki PAN.

POSIEDZENIA RADY NAUKOWEJ ZAKŁADU HISTORII NAUKI I TECHNIKI PAN

W dniach 6 kwietnia oraz 1 czerwca 1965 r. odbyły się posiedzenia Rady Naukowej Zakładu Historii Nauki i Techniki PAN. Pierwsze z nich poświęcone było

¹ Por. np. protokół posiedzenia Sekretariatu Naukowego PAN w dniu 12 października 1965 r., pkt. 2.